

Utveckling av stationsområdet

20120402

Ett mycket komplicerat problem.

Jag har lämnat yttrande till SBK när det var aktuellt. Men jag reagerar nu på hur det tycks drivas vidare -- som vore det ett vanligt 'arkitekturproblem'. Skissa och gör plan. Se till att den blir antagen.

Klostergatan först. SBK förslag innebär spårväg och annan kollektivtrafik i den. I avsaknad av strukturplan för Lund har förslagsställarna inte haft annat att gå på. SBK tar det för givet. Finns politisk enighet om att Klostergatan förblir trafikstråket? I så fall: Vet vi lundensare det?

Problemet är strategiskt. SBK förslag låser det. Ger inga framtida handlingsmöjligheter. Oklokt. Går man på arkitektkontorens förslag och nu SBK tvingas man ha spårväg eller motsvarande kollektivtrafik till centrum och söderut i Klostergatan. Inga andra alternativ finns, än att avstå. Knuten ligger i hur man bär sig åt på Clemenstorget. (måste vara öppet för alternativ!) Och vad teknik man väljer. Ingenjörerna kan tyvärr välja lösningar som låser framtiden.

Planprocessen.

Än viktigare. Den bild jag får av det politiska landskapet i Lund är oroande.

"Översiktsplanen går man ju ifrån stup i ett", uttalanden som får en att undra varför man över huvud taget lägger ner arbete på att göra en.

Översiktsplanering är en politisk process med stöd i lag. Syftet är dubbelt strategiskt.

1. Att ha en gemensam 'bild' av ett önskvärt Lund som färdriktning och för att någorlunda tydligt kunna se konsekvenser i större sammanhang av föreslagna åtgärder... För medveten politisk hantering.

2. Lägga 'fast' viktiga egenskaper och värden i landskapet (stad som landsbygd) för att inte förlora i handlingsfrihet – inte blockera framkomlighet, inte förbruka 'fel' resurser, inte förminska värden, inte urvattna direktiv.

(Det gör vi, säger ni. Ja, säger jag, men alltför ofta försvunnet i uppföljningar/i verkställanden)

PBL 'är så klok' att den stadgar att varje fullmäktige skall anta översiktsplanen som sitt 'strategidokument'... Rimligtvis då i början av sin period. Det är enkelt, då den goda översiktsplaneprocessen är sådan att den kontinuerligt aktualiserar sig. Beredningen till fullmäktigebeslutet kan ju vara mer eller mindre komplicerat (ÖP är inte en ny plan varje gång – men blir det, om man struntar i den och tiden går).

Det lär finnas en "styrgrupp" för den politiska 'befälsföringen'. Era direktiv har kvalitativa konsekvenser. Ert ansvar är stort. Ni måste kunna kräva avsevärd information som underlag för detta ansvarsutövande. Vad är problemen - konkret, vilka är inblandade värden och intressen, vad är handlingsutrymmet i tid och rum, möjligheter/nödvändigheter.

Stationsområdet är tyvärr ett tydligt exempel på detta. SBK presenterar ett förslag (långt gånget) utan underliggande problematisering (bl a trafikflödets dimensioner med motsv utrymmesbehov...) och utan konsekvensbedömningar (antar jag). Hur skall ni som inte är proffs kunna genomskåda detta annat än principiellt? T ex med vad man får göra med Clemenstorget ...

Ni blir lätt överkörda med "vad som måste göras" – påståenden som ni inte kan tolka, värdera, se alternativ till.

Utan problembeskrivning, vad är då att ge "rätt styrning"?

Problemet är dels att SBK inte ger er det ni skall ha i er funktion, dels att 'klokhetsbasen' blir för snäv. SBK driver planarbetet så långt att när det "formella" sker är det inte längre öppet för påverkan. Man har inte råd att backa.

Ett hot mot demokratin, hot mot lundensarnas mentala delaktighet i sin stads utveckling. Och lagstridigt.

SBK 'utredningsarbete' skall underkastas samråd. Enligt PBL är detta antingen fördjupning av ÖP, eller programarbete till komplicerad detaljplan. I båda fallen kräver PBL samrådsförfarande.

Konsensus är ert mål, Lundensarnas krav, trygghet i att beslut vilar på kvalitet.

Avslutningsvis, ett citat:

”arkitektur är ett estetiskt organiserande av en praktisk verklighet”. Denna praktiska verklighet måste man läsa in sig i dessa färglagda planer och perspektiv. Ges det någon hjälp?
(estetisk=helhetsupplevelse)

Hälsningar

Lennart Nord

arkitekt SAR MSA

0706 73 42 74